

One-two-three-100!

Boven: mathrock volgens Martin Creed
Links: een goedlachse Creed in de Wing Sang-galerie te Vancouver

De Britse kunstenaar **Martin Creed** werd berucht met zijn installatie *Work no. 27: The lights going on and off*, die precies doet wat de titel zegt. Met zijn rockband dreunt hij gortdroog het alfabet op, of de nummers 1 tot 100. Zijn album *Love To You* klinkt niettemin meeslepend en allesbehalve saai.

Wie het oeuvre van Martin Creed doorspint waant zich in een sketch van Monty Python. Een greep uit de titels: *Work no. 129: A door opening and closing* (mechanische installatie), *Work no. 141: From none take one add one make none* (instructie op papier), *Work no. 182: All the sounds of a drum machine* (geluidsopname). Wie is de

zonderling achter dit systematisch geordende universum?

Creed (1968) blijkt een goedlachse Schot, die vragen veelal beantwoordt met 'Aye!' (bevestigend) of 'I doon't knooow' (onkenkend). Humor gebruikt hij in zijn kunst alsof het verf is. 'Van alle dingen in de wereld houd ik het meest van dingen die me aan het lachen maken,' zegt hij na een uitvoering van zijn ballet *Work no. 1020* op het festival Springdance in Utrecht. 'Dat hoeft niet iets te zijn dat komisch bedoeld is. Het kan ook een liedje zijn of een schilderij.'

In Creeds eerste choreografie gebruikt hij alleen vijf basisposities uit het klassieke ballet. De werktuiglijke manier waarop de vijf dansers over de vloer bewegen werkt op de lachspieren, maar volgens Creed is dat niet opzettelijk. 'Grappig proberen te zijn werkt meestal niet,' zegt hij. 'Met het ballet wil ik in principe een mix maken van muziek en beweging. Reacties van het publiek heb ik niet in de hand. Het is net zo spannend als een date.'

Dat hij mensen onbedoeld ook boos kan maken, bleek toen Creed de prestigieuze Turner Prize ontving met *Work no. 227: The lights going on and off*, door veel critici aangehaald om het bankroet van de hedendaagse kunst te verkondigen. Het liet hem niet onberoerd; hoewel het Museum of Modern Art het werk aankocht, wordt Creed nog altijd bevangen door faalangst. 'Ik ben er verslaafd aan geraakt,' zegt hij. 'Daarom doe ik zo veel verschillende dingen, omdat ik niet in een hoek gezet wil worden door de vijand, wie dat ook mag zijn.'

Bijval krijgt hij uit de Britpop, van beroemde bands als Franz Ferdinand en The Cribs. Creed speelt met zijn eigen rockband liedjes die simpel lijken: *Alphabet* bestaat uit het fonetisch opdruiven van het alfabet, in *1-100* zingt hij letterlijk deze getallenreeks en *Fuck Off* bestaat uit het agressief herhalen van de titel. Toch eisen ze veel van een muzikant.

'We spelen bijvoorbeeld één couplet normaal en het volgende achterstevoren,' zegt Creed. 'Dan ga je tegen je natuurlijke ritme in en dat is erg lastig. Het zou handiger zijn om een drumcomputer te gebruiken, maar dan mis je iets. Juist door het risico op menselijk falen voorkom je dat het saai wordt.'

Creed wist een groot publiek te behagen met zijn meest recente muziekstuk *Work no. 1197: All the bells in a country rung as quickly and as loudly as possible for three minutes*. Voor de opening van de Olympische Spelen probeerde hij zo veel mogelijk Britse kerkklokken en andere bellen drie minuten aan het luiden te krijgen. Met groot succes: de BBC-ontbijttelevisie deed rechtstreeks verslag.

Wat zijn creaties succesvol maakt blijft een raadsel voor Creed. 'Mijn liedjes, schilderijen en installaties zijn volstrekt logisch gestructureerd, maar dat is niet de reden,' zegt hij. 'Waarom bepaalde kunst boeit is onverklaarbaar. Volgens mij boeit Shakespeare omdat zijn woorden vatbaar zijn voor herhaling. Dat blijft voor mij een leidraad: iets is pas goed wanneer het herhaling kan verdragen.'

Creeds album *Love To You* is het resultaat van zeventien jaar wiken en wegen, waarin zijn band zich ontwikkelde van minimalistisch art-punktrio tot gevarieerde rock-'n-roll-revue naar voorbeeld van Johnny Cash en Bob Dylan. Het klinkt onverwacht meeslepend, en met zijn balans tussen radicale eigenwijsheid en publieksvriendelijke houding toont Creed zich een voorbeeld voor elke kunstenaar.

(MARINUS DE RUITER)

MARTIN CREED – LOVE TO YOU (Moshi Moshi/The Vinyl Factory)

